

การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

เรื่อง การศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เล่มที่ 1 คัดสรรก่อนตัดสินใจ

นางเนาวรัตน์ กะการดี

ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนกระดังงาพิทยาคม อำเภอกระดังงา จังหวัดบุรีรัมย์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

กระทรวงศึกษาธิการ



คำนำ

เอกสารประกอบการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว เรื่องการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา
เล่มที่ 1 คัดสรรก่อนตัดสินใจ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อเสริมประกอบแผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กิจกรรมแนะแนว) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้
นักเรียนทราบถึงแนวทางในการเตรียมความพร้อมในเรื่องการศึกษาต่อ เมื่อจบชั้น ม.6 ข้อมูลดังกล่าวนี้
เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการตัดสินใจของนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในอนาคต
ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารประกอบการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวชุดนี้ จะเป็นประโยชน์
ต่อการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวต่อไป

เนาวรัตน์ กะการดี

คำแนะนำสำหรับครู

1. ก่อนสอน ครูควรศึกษาคู่มือการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว คำชี้แจงในเอกสารประกอบการเรียนรู้ คำแนะนำสำหรับครู คำแนะนำสำหรับนักเรียน

2. ใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ชุดนี้ ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว เรื่องการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3. แจ้งให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงในการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ โดยให้ปฏิบัติทุกขั้นตอน ทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

4. ครูเน้นย้ำให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่เปิดดูเฉลยก่อน

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

1. เอกสารที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่นี้ เรียกว่า เอกสารประกอบการเรียนรู้ กิจกรรมแนะแนว เรื่อง การศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 เล่มที่ 1 คิดสัณนิคก่อนตัดสินใจ

2. อ่านคำชี้แจง คำแนะนำสำหรับนักเรียน ให้เข้าใจก่อนลงมือศึกษาเอกสาร ประกอบการเรียนรู้

3. ให้นักเรียนศึกษาเนื้อหา ทำแบบทดสอบฝึกหัดในเอกสารประกอบการเรียนรู้ และ ปฏิบัติตามคำแนะนำของครู

คำชี้แจง การใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน

2. ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้

3. ศึกษาเนื้อหาคิดสัณนิคก่อนตัดสินใจ

4. ทำแบบฝึกหัดคิดสัณนิคก่อนตัดสินใจ

5. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	ก
คำแนะนำสำหรับครู.....	ข
คำแนะนำสำหรับนักเรียน.....	ค
คำชี้แจงการใช้เอกสารประกอบการเรียน.....	ง
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	จ
จุดประสงค์การเรียนรู้.....	ฉ
สาระการเรียนรู้.....	ฉ
คิดส์กนิกก่อนตัดสินใจ.....	1
การพิจารณาตนเอง.....	2
การพิจารณาโลกของอาชีพ.....	5
การพิจารณาโลกของการศึกษา.....	5
การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ.....	6
แบบทดสอบหลังเรียน.....	7
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน.....	8
เอกสารอ้างอิง	

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ 5 ข้อ 10 คะแนน

1. การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ มีอะไรบ้าง

2. การพิจารณาโลกของอาชีพ พิจารณาจากข้อมูลใดบ้าง

3. การพิจารณาโลกของการศึกษา คืออะไร

4. ในการตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษา ใครมีบทบาทสำคัญมากที่สุด

5. เพราะเหตุใดจึงต้องกำหนดเป้าหมายในชีวิต

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกองค์ประกอบที่จะนำมาพิจารณาในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้
2. บอกแนวทางในการพิจารณาตนเองต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้

สาระการเรียนรู้

1. การพิจารณาตนเอง
2. การพิจารณาโลกของอาชีพ
3. การพิจารณาโลกของการศึกษา
4. การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

คิดสักนิกก่อนตัดสินใจ

การศึกษาต่อเมื่อจบชั้น ม.6 นับเป็นช่วงหัวเลี้ยว
หัวต่อสำหรับนักเรียนอีกครั้งหนึ่ง

เพราะการศึกษาต่อจากชั้นนี้ เป็นการศึกษาที่บังคับได้
ถึงอนาคตพอสมควรว่าในอนาคตจะก้าวเดินไปตรงไหน
ไปสู่อาชีพอะไร

การตัดสินใจเลือกในช่วงนี้จึงมีความหมาย
มีความสำคัญอย่างยิ่ง



ฉะนั้น การที่นักเรียนจะตัดสินใจว่าควร
เลือกเรียนต่อที่ใด ในสายไหน จึงจะเหมาะสม
นั้น ไม่ใช่เรื่องที่จะตัดสินใจกันได้ง่าย ๆ
เพราะมีองค์ประกอบหลายอย่างที่เราควรจะ
นำมาพิจารณากันอย่างรอบคอบก่อนการตัดสินใจ

ข้อคิดในการเลือกศึกษาต่อ มีดังนี้

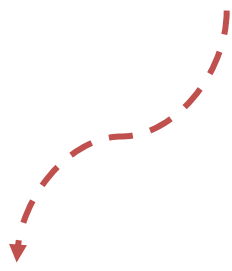
1. พิจารณาจากตนเอง
2. การพิจารณาโลกของอาชีพ
3. พิจารณาโลกของการศึกษา
4. ตัดสินใจเลือกทางศึกษาต่อ





1. การพิจารณาจากตนเอง

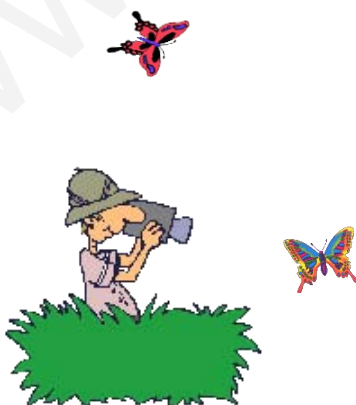
เพื่อทำความรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ในขั้นนี้นักเรียนจะต้องรู้จักวิเคราะห์และสำรวจตนเอง และพิจารณาลักษณะรวม ๆ ของตนเองทุกแง่มุม จนเกิดความเข้าใจและรู้ข้อดีหรือข้อบกพร่องอย่างแท้จริงเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ดังนี้



✿ การพิจารณาตนเอง ✿

ด้านอุปนิสัยและบุคลิกภาพ

อุปนิสัยและบุคลิกภาพ คือลักษณะและคุณสมบัติทั้งทางร่างกายและจิตใจ ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา กิริยาท่าทางการแสดงออก อารมณ์ น้ำเสียง ไหวพริบ ความเชื่อมั่น รวมทั้งจะต้องรู้จักทักษะ ความสามารถพิเศษ ความถนัดที่แท้จริง ทศนคติ ความสนใจและค่านิยมของตัวเองด้วย



❀ การพิจารณาตนเอง ❀

ด้านสติปัญญา

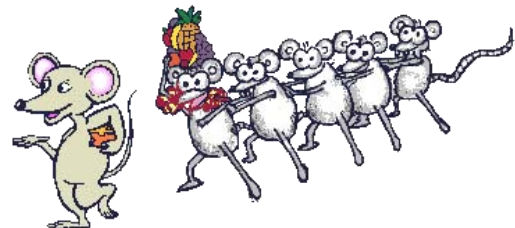
สติปัญญา หมายถึงความสามารถในการคิดค้น หาเหตุผล วิเคราะห์ สังเคราะห์ สื่อความหมาย หรือแสดงออกให้ผู้อื่น เข้าใจได้อย่างทะลุปรุโปร่ง ซึ่งอาจได้จากผลการเรียนที่ผ่านมา โดยไม่เข้าข้างตนเองจนเกินไป

❀ พิจารณาจากตนเอง ❀

ด้านสุขภาพอนามัยและลักษณะทางร่างกาย

สุขภาพอนามัยและลักษณะทางร่างกาย ได้แก่ ความแข็งแรง อ่อนแอ โรคประจำตัว ความสูง น้ำหนัก ความผิดปกติของสายตา หรือความพิการใน อวัยวะบางส่วนในร่างกาย ฯลฯ

จะเห็นได้ว่าในบางสาขาวิชาได้มีการกำหนด เกี่ยวกับคุณสมบัติเฉพาะของผู้ที่จะเข้าศึกษาไว้ เพื่อ ป้องกันมิให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการศึกษา และใน การประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต ซึ่งแม้ว่าจะมีความ พร้อมในด้านอื่น ๆ แต่ถ้าขาดคุณสมบัติเฉพาะในด้านนี้ สถาบันอุดมศึกษาก็ไม่อาจจะรับเข้าไปศึกษาต่อได้



✿ การพิจารณาจากตนเอง ✿

ด้านเป้าหมายในชีวิต

เป้าหมายในชีวิต โดยทั่วไปนักเรียนมักจะไม่มีใครใส่ใจที่จะวางเป้าหมายให้กับชีวิตของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกสาขาวิชาเรียน การเลือกอาชีพ จะไม่มีการวางแผน ส่วนใหญ่จะเรียนตามที่โรงเรียนกำหนด เรียนตามเพื่อน ตามความนิยมของสังคม ฯลฯ

ซึ่งเมื่อไม่มีเป้าหมายในชีวิต ก็ไม่รู้จะทำอะไรกับอนาคตของตนเอง การวางแผนชีวิตเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ได้วางไว้จึงเป็นสิ่งสำคัญ บุคคลควรจะรู้ว่าเขาต้องการทำอะไร กับชีวิตของเขา เขาจะไปไหน จะไปได้อย่างไร

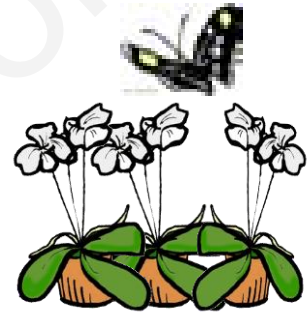
ทั้งนี้การวางแผนชีวิตจะต้องอยู่บนรากฐานของความเป็นจริงของแต่ละบุคคลด้วย

✿ การพิจารณาจากตนเอง ✿

สภาพทางเศรษฐกิจของตนเองและครอบครัว

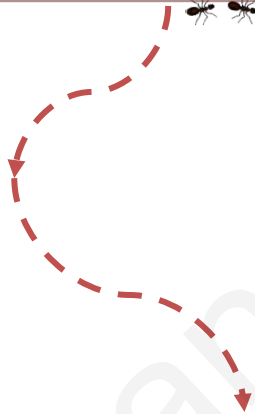
การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นทางด้านวิชาชีพขั้นสูงเฉพาะด้าน เพื่อสนองตอบการพัฒนาประเทศ

ดังนั้นการศึกษาในระดับนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเป็นจำนวนมาก มากกว่าการศึกษาในระดับอื่น ๆ โดยเฉพาะบางสาขาวิชา ผู้ที่จะเข้าศึกษาจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการฝึกปฏิบัติ ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ปีละเป็นจำนวนมาก



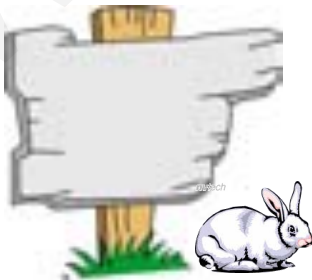
2. การพิจารณาโลกของอาชีพ

ก่อนที่บุคคลจะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาใด จะต้องตัดสินใจแล้วว่าเลือกประกอบอาชีพใด และก่อนที่จะตัดสินใจเลือกอาชีพนั้นก็ต้องสำรวจ ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการทำงาน ความก้าวหน้า แนวโน้มตลาดแรงงาน ความต้องการกำลังคน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งสำรวจว่าอาชีพนั้นตรงกับความต้องการและบุคลิกภาพของตนหรือไม่



3. พิจารณาโลกของการศึกษา

การพิจารณาโลกของการศึกษา คือการรู้จักแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษา โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษาทั้งในด้านระบบการศึกษา หลักสูตร สาขาวิชา การจัดการศึกษา ระยะเวลาในการศึกษา สถานที่ตั้ง วิธีการรับเข้าศึกษา คุณสมบัติเฉพาะของแต่ละสาขาวิชา ทั้งนี้ไม่ควรยึดมั่นกับสถาบันใดสถาบันหนึ่งจนเกินไป ควรดูที่สาขาวิชาที่ต้องการจะศึกษาเป็นหลัก



4. การตัดสินใจเลือกทางศึกษาต่อ

ในขั้นนี้เป็นการฝึกความคิดและประสานสัมพันธ์ระหว่างตนเอง ข้อมูลทางการศึกษาและข้อมูลทางอาชีพ

โดยพิจารณาจากการพิจารณาจากตนเอง การพิจารณาโลกของอาชีพและการพิจารณาโลกของการศึกษา มาประกอบการตัดสินใจให้เหมาะสมกับตนเองและมีความเป็นไปได้มากที่สุด



อยากบอกว่าเวลาที่สำคัญสำหรับชีวิตเราอีกครั้งหนึ่งได้เดินทางมาถึงแล้ว จงใช้เวลาทุกวินาทีให้มีคุณค่า อย่าให้เวลาผ่านไปโดยไม่เหลือวเล เพราะหากเวลาผ่านไปแล้ว คงไม่มีใครสามารถย้อนเวลาให้กลับมาใหม่ได้

หยุดคิดสักนิด เสียเวลาสักหน่อย อย่างน้อยก็เพื่อตัวเราเอง

อย่าลืมว่าถนนที่จะให้นักเรียนเลือกเดินในชีวิต ไม่ได้มีเพียงเส้นทางเดียวมีเป็นร้อยเป็นพันเส้นทาง แต่ใครละจะเป็นผู้ที่ตัดสินใจเลือกเดินเส้นทางไหน ถ้าไม่ใช่.....ตัวของเราเอง



แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ 5 ข้อ 10 คะแนน

1. การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ มีอะไรบ้าง

2. การพิจารณาโลกของอาชีพ พิจารณาจากข้อมูลใดบ้าง

3. การพิจารณาโลกของการศึกษา คืออะไร

4. ในการตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษา ใครมีบทบาทสำคัญมากที่สุด

5. เพราะเหตุใดจึงต้องกำหนดเป้าหมายในชีวิต

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ 5 ข้อ 10 คะแนน

1. การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ มีอะไรบ้าง

แนวคำตอบ - อุปนิสัย

- สถิติปัญญา
- สุขภาพอนามัยและลักษณะทางร่างกาย
- เป้าหมายในชีวิต
- สภาพทางเศรษฐกิจของตนเองและครอบครัว

2. การพิจารณาโลกของอาชีพ พิจารณาจากข้อมูลใดบ้าง

แนวคำตอบ สืบหาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการทำงาน ความก้าวหน้า แนวโน้มตลาดแรงงาน
ความต้องการกำลังงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต

3. การพิจารณาโลกของการศึกษา คืออะไร

แนวคำตอบ การรู้จักข้อมูลการศึกษา ในด้านระบบการศึกษา หลักสูตร สาขาวิชา การจัดการ
ศึกษา ระยะเวลาในการศึกษา สถานที่ตั้ง วิธีการรับเข้าศึกษา คุณสมบัติเฉพาะของ
แต่ละสาขาวิชา ค่าใช้จ่าย บริการสวัสดิการ และวุฒิที่จะได้รับ

4. ในการตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษา ใครมีบทบาทสำคัญมากที่สุด

แนวคำตอบ ตัวเอง ถ้าหากต้องการเพิ่มความมั่นใจ ให้ปรึกษาผู้อื่น เช่น ครูแนะแนว

5. เพราะเหตุใดจึงต้องกำหนดเป้าหมายในชีวิต

แนวคำตอบ เพราะจะช่วยให้เราได้คิดวางแผนที่จะก้าวไปสู่อนาคตของตนเองว่าจะทำอะไร จะ
ไปไหน และจะเป็นอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

บัณฑิตแนะแนว. (2553). เส้นทางสู่อนาคตเมื่อจบ ม.6. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสารการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). ข้อมูลการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงาน
คณะกรรมการการอุดมศึกษา.